

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี กลุ่มมาตรฐานการบัญชี โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๘๖

ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๓๕

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แจ้งเวียนหนังสือขอหารือระเบียบสหกรณ์ ว่าด้วยทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ / ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กรุงเทพมหานคร

ด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้หารือนายทะเบียนสหกรณ์เกี่ยวกับระเบียบสหกรณ์ ว่าด้วยทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ กษ ๐๔๐๔/๒๘๕๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เอกสารแนบ ๑) ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ตอบข้อหารือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๕๔๗๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ (เอกสารแนบ ๒) ว่าสหกรณ์ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นไปตามหนังสือชี้แจงของสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ ที่ กษ ๑๑๑๐/๑๓๐๕ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒ (เอกสารแนบ ๓) และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในประเด็นที่หารือแล้ว รวมทั้งสหกรณ์ได้ขอถอนเรื่องคืนจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์แล้ว กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงเห็นควร ยุติเรื่อง นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือดังกล่าวข้างต้นเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์ จึงให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ และสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร แจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีในสังกัดได้ทราบข้อมูลและใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการสังเกตการใช้จ่ายทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของระเบียบดังกล่าว และมีให้สหกรณ์ นำทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันมาเป็นหลักประกันหักจากยอดคงเหลือของลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ก่อนการพิจารณาตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(นายโอภาส ทองยงค์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สำเนา

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๗๓๕

กษ ๐๔๐๔/ปส๕๕๒

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ขอหารือระเบียบสหกรณ์

ว่าด้วยทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน นายทะเบียนสหกรณ์

ด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้รับข้อหารือจากสหกรณ์

ว่าขอให้นำทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์กำหนดไว้ในระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ไปเป็นหลักประกันหนี้และหักออกจากต้นเงินกู้ของลูกหนี้เพื่อจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้หรือไม่ เมื่อกรมตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณาเนื้อหาสาระในระเบียบสหกรณ์ฯ ดังกล่าวแล้วเห็นว่า ประเด็นที่น่ากำไรรุสทธิประจำปี ซึ่งเป็นทุนของสหกรณ์ที่ใช้หมุนเวียนดำเนินงานในสหกรณ์ไปเกี่ยวข้องกับการลดภาระหนี้ผู้ค้าประกัน ร้อยละ ๗๐ ของมูลหนี้คงเหลือสุทธิของลูกหนี้เงินกู้ นั้น มีใช้ลักษณะของการใช้ทุนสะสมตามข้อบังคับเพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์สมาชิกทั้งหมดตามหลักการสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. เกิดผลกระทบต่อกระแสเงินสดไหลเข้าออกในระบบการเงินของสหกรณ์

สหกรณ์ใช้ทุนหมุนเวียนที่เป็นเงินสดหรือเงินฝากธนาคารจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิก และมุ่งหวังให้ได้รับเงินมาชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยเป็นรายได้กลับคืนจากลูกหนี้เงินกู้ แต่ทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้ตามระเบียบสหกรณ์ฯ ดังกล่าว กลับนำทุนที่จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปี ซึ่งเป็นทุนของสหกรณ์เองมาโอนบัญชีหักหนี้เงินกู้ของลูกหนี้ถึงร้อยละ ๗๐ ของมูลหนี้คงเหลือสุทธิ เป็นผลให้ทุนหมุนเวียนในรูปของเงินสดที่ควรได้รับคืนจากการชำระหนี้ของลูกหนี้นั้นขาดหายไปจากระบบการเงินของสหกรณ์ จึงเป็นความเสี่ยงที่เกิดช่องทางรั่วไหลในระบบการเงินของสหกรณ์

๒. เป็นแนวทางการกำหนดทุนสงเคราะห์สมาชิกที่ไม่เป็นธรรม

โดยปกติการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนสะสมตามข้อบังคับ เพื่อนำไปช่วยเหลือสงเคราะห์หรือเป็นสวัสดิการให้แก่มวลสมาชิกทั้งหลายนั้น ก็มีสหกรณ์หลายแห่งกำหนดระเบียบขึ้นใช้โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น ช่วยเหลือหรือชดเชยค่ารักษาพยาบาลของสมาชิก สงเคราะห์สมาชิกที่ถึงแก่กรรมอุดหนุนทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิก เป็นต้น ซึ่งเป็นการกำหนดวงเงินชัดเจน และจ่ายให้แก่สมาชิกโดยตรงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน แต่มีใช้ลักษณะของการจ่ายทุนสงเคราะห์ผู้ค้าประกันเงินกู้ เพื่อลดภาระค่าประกันหนี้ให้สูงถึงร้อยละ ๗๐ ของมูลหนี้คงเหลือสุทธิของลูกหนี้ ซึ่งเป็นการนำเรื่องสมควรติดตามเรียกเก็บหนี้คืนจากลูกหนี้มาเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์หรืออุดหนุนเฉพาะกลุ่มสมาชิกที่เป็นลูกหนี้และผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ จึงเป็นแนวทางที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อสมาชิกโดยทั่วไป

๓. งบการเงินของสหกรณ์แสดงข้อมูลค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่ถูกต้อง

สหกรณ์เข้าใจไปเองว่าทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันดังกล่าวสามารถเป็นหลักประกันหนี้และนำไปหักออกจากต้นเงินกู้คงเหลือ เพื่อการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ตัวเลขต่ำกว่าที่ควรจะเป็น แต่ที่ถูกต้องคือทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์นั้น มาจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

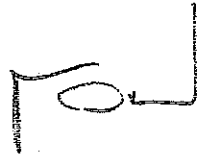
ซึ่งเป็นทุน...

ซึ่งเป็นทุนของสหกรณ์เองมิใช่ทรัพย์สินจากลูกหนี้ที่ต้องนำมาค้ำประกันเงินกู้ของตน ดังนั้น สหกรณ์จึงหลงผิดโดยถือว่าทุนช่วยเหลือผู้ค้ำประกันเงินกู้สหกรณ์เป็นหลักประกันหนี้และนำไปประกอบการคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญให้ต่ำเกินไปทำให้งบการเงินของสหกรณ์ขัดต่อข้อเท็จจริง

ดังนั้น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงขอหารือกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ในการพิจารณาทบทวนระเบียบสหกรณ์ฯ ว่าด้วยทุนช่วยเหลือผู้ค้ำประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื่องจากสหกรณ์อ้างว่า ระเบียบดังกล่าวได้ผ่านการรับทราบจากสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒

ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เกรงว่าจะมีการนำร่างระเบียบสหกรณ์ดังกล่าวไปถือใช้กับสหกรณ์อื่น ๆ ด้วย จนอาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อระบบการเงินของสหกรณ์ในภาพรวมและเกิดความไม่เป็นธรรมต่อสมาชิกสหกรณ์ที่มีได้กู้เงินแต่มุ่งเน้นการออม รวมทั้งเกิดผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูลในงบการเงินตามข้อสังเกตของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ข้างต้น หากผลการพิจารณาทบทวนระเบียบดังกล่าวเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์โดยเร็ว เพื่อนำไปประกอบการตอบข้อหารือแก่สหกรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายโอภาส ทองยงค์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ดำเนินการถูกต้อง

(นางสาวปิยดา วัฒนธรรมศิริ)

นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ

ปิยดา ร่าง/พิมพ์ ทาน ตรวจ

สำเนา

สำนักนายทะเบียน
เลขที่	1109M
วันที่	๒๓ มี.ย. ๕๕
เวลา น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัดส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ กลุ่มตรวจการสหกรณ์ โทร. ๒๕๑๔ ๕๕๑๒

โทรสาร ๒ ๒๕๕๐ ๓๒๐๓ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cpd cpoa๒@cpd.go.th

ที่ กษ ๑๑๑๐/ ๑๓๐

วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการตรวจสอบการกำหนดระเบียบสหกรณ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

กลุ่มทะเบียนและกฎหมาย	308/5
วันที่	๒๓ มี.ย. ๕๕
เวลา น.

ตามหนังสือสำนักนายทะเบียนและกฎหมาย ที่ กษ ๑๑๑๐/๑๓๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ แจ้งว่า กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับแจ้งจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ว่าได้รับเรื่องขอหารือของสหกรณ์ [redacted] กรณ์มีสหกรณ์ฯ ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๖๐ และจะขออนำทุนดังกล่าวไปเป็นหลักประกันหนี้และหักจากต้นเงินกู้ของลูกหนี้เพื่อจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เห็นว่า ประเด็นที่น่ากำโรงสุทธิประจำปีซึ่งเป็นทุนของสหกรณ์ที่ใช้หมุนเวียนในการดำเนินกิจการไปเกี่ยวข้องกับกิจการลดภาระหนี้ผู้ค้าประกัน ร้อยละ ๗๐ ของมูลหนี้คงเหลือสุทธิของลูกหนี้เงินกู้นั้นมีใช้ลักษณะของการใช้ทุนสะสมตามข้อบังคับเพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์สมาชิกทั้งหมดตามหลักการสหกรณ์ เกิดผลกระทบต่อกระแสเงินสดไหลเข้าออกในระบบการเงินของสหกรณ์จนอาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อระบบการเงินของสหกรณ์ในภาพรวม ไม่เป็นธรรมต่อสมาชิกโดยทั่วไปที่มีได้กู้เงินแต่ไม่เน้นการออมรวมทั้งเกิดผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูลในงบการเงิน จึงขอหารือกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ในการพิจารณาทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันดังกล่าว สำนักนายทะเบียนและกฎหมายจึงขอให้สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ ตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอความเห็นเพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการแจ้งตอบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วขอเรียน ดังนี้

๑ สหกรณ์ฯ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหกรณ์ ข้อ ๒๒ การจัดสรรกำไรสุทธิ กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ ไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิตามระเบียบของสหกรณ์นี้

๒ สหกรณ์ฯ โดยที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ ได้อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับสหกรณ์ ข้อ ๗๐ (๔) และข้อ ๘๗ (๔) กำหนดระเบียบสหกรณ์ฯ ว่าด้วย ทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๕ ขึ้นถือใช้ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี ๒๕๖๐

๓ สหกรณ์ฯ นำจำนวนเงินทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันที่จะต้องจ่ายช่วยเหลือผู้ค้าประกันตามระเบียบสหกรณ์ฯ ว่าด้วย ทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปหักจากต้นเงินกู้คงเหลือของลูกหนี้ระหว่างดำเนินการคดี และลูกหนี้ขาดสมาชิกภาพ แล้วนำไปคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ.๒๕๕๔ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เป็นผลให้สหกรณ์ได้ตัวเลขค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ส่งผลให้งบการเงินของสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ แสดงข้อมูลไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

/๕ สำนักงาน...

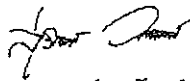
๔ สำนักสงฆ์ฯ ได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับสหกรณ์ฯ แล้วว่า ทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ ไม่สามารถนำไปเป็นหลักประกันเพื่อหักออกจากต้นเงินกู้คงเหลือแล้วนำไปคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ.๒๕๕๔

๕ สหกรณ์ฯ จึงไม่นำจำนวนเงินทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันที่จะต้องจ่ายช่วยเหลือผู้ค้าประกันตามระเบียบสหกรณ์ฯ ว่าด้วย ทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปหักจากต้นเงินกู้คงเหลือของลูกหนี้ระหว่างดำเนินการคดี และลูกหนี้ขาดสมาชิกภาพ แล้วนำไปคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ.๒๕๕๔ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

๖ สหกรณ์ฯ ได้มีหนังสือ ที่ [redacted] ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒ แจ้งไปยังกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ฯ ได้ศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ.๒๕๕๔ และได้ดำเนินการจัดทำงบการเงินประจำปีให้เป็นไปตามระเบียบฯ แล้วจึงขอถอนเรื่องที่ได้หารือไปกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ตามหนังสือสหกรณ์ฯ ที่ [redacted] ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

๗ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ฯ จึงได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๔/๓๙๔ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ส่งคืนเอกสารเรื่องหารือให้กับสหกรณ์ฯ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายสุรินทร์ วาฑัญญ)

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒

ตำแหน่งถูกต้อง

(นางสาวปิยดา วัฒนธรรมศิริ)
นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ